Spis treści

1	Wst	ę p 4					
	1.1	Problematyka i zakres pracy					
	1.2	Cele pracy					
	1.3	Metoda badawcza					
	1.4	Przegląd literatury w dziedzinie 6					
	1.5	Układ pracy					
2	Tytu	ł części teoretycznej 7					
	2.1	Podstawowe definicje					
	2.2	Istniejące rozwiązania w dziedzinie					
		2.2.1 Sprzęt					
		2.2.2 Oprogramowanie i wdrożone systemy					
		2.2.3					
	2.3	Wady i słabe punkty istniejących rozwiązań					
		2.3.1 Efektywność					
		2.3.2 Utrudniony dostęp					
		2.3.3 Wysokie koszty					
3	Dalsze uwagi o edycji i formatowaniu pracy						
	3.1	Bibliografia i przypisy					
	3.2	Polskie akapity, cudzysłowy, itp					
	3.3	Definicje i wyrażenia matematyczne					
	3.4	Jak wstawiać rysunki? tabele?					
	3.5	Listy wypunktowana i numerowana					
	3.6	Przenoszenie wyrazów					
4	Tecl	nnologie i metody użyte 14					
	4.1	Sprzęt					
		4.1.1 Element 1					

SPIS TREŚCI 2

		4.1.2	Element 2	14			
	4.2	Oprog	ramowanie	14			
		4.2.1	Serwer baz danych	15			
		4.2.2	Środowisko zintegrowane				
		4.2.3	Oprogramowanie klienckie	15			
	4.3	Techno	ologie i metodologie programistyczne	15			
		4.3.1	Język programowania	15			
		4.3.2	Biblioteki	15			
		4.3.3	Wzorce projektowe	15			
	4.4	Inne, r	np. narzędzia i metody symulacji,	15			
5	Apli	kacja/s	ystem/projekt ''XYZ''	16			
	5.1	Analiz	a wymagań	16			
		5.1.1	Studium możliwości	16			
		5.1.2	Wymagania funkcjonalne	16			
		5.1.3	Ograniczenia projektu	16			
	5.2	Projek	t	16			
		5.2.1	Projekt warstwy danych	16			
		5.2.2	Projekt warstwy logiki	17			
		5.2.3	Projekt warstwy interfejsu użytkownika	17			
	5.3	Impler	mentacja: punkty kluczowe	17			
	5.4	Testy i	wdrożenie	17			
		5.4.1	Testy wydajności	17			
		5.4.2	Testy regresyjne	17			
		5.4.3	Testy bezpieczeństwa	17			
		5.4.4	Dalsze testy	17			
		5.4.5	Testy	17			
	5.5	Konse	rwacja i inżynieria wtórna	17			
6	Pods	Podsumowanie					
	6.1		sja wyników				
	6.2	Ocena	możliwości wdrożenia	18			
	6.3	Perspe	ktywy dalszych badań w dziedzinie	18			
Bi	bliogi	afia		18			
Sp	Spis rysunków 1						
Sn.	Snis tahal						

SPIS TREŚCI	3
Załączniki	21

Wstęp

Praca MUSI stanowić samodzielne opracowanie przez dyplomanta WYBRANEGO TEMATU BADAWCZEGO pod kierunkiem promotora. Temat i zakres pracy powinien wiązać się ze specjalnością, na której studiuje dyplomant.

Orientacyjna objętość pracy inżynierskiej/licencjackiej (I-go stopnia) to 50-80 stron, zaś pracy magisterskiej (II-go stopnia) – 70-120 stron.

1.1 Problematyka i zakres pracy

Niniejsza praca dotyczy zakresu (inżynierii oprogramowania/sieci komputerowych/grafiki komputerowej/sztucznej inteligencji/algorytmów ewolucyjnych/technologii baz danych). ....

Głównym przedmiotem/celem pracy jest stworzenie/opracowanie/przeanalizowanie/zaprojektowanie.... ten fragment pracy zawierać musi wyraźne określenie problemu badawczego oraz jego pogłębioną analizę

Dlaczego podejmowanie tej tematyki jest potrzebne? Czy są inne rozwiązania tego problemu/tych problemów? Jakie? czy są lepsze/gorsze, tańsze/droższe, itp. Przed jakimi wyzwaniami stoi osoba podejmująca tematykę?

Określić spodziewane efekty pracy: W wyniku doświadczeń przeprowadzonych w zakresie pracy polepszeniu uległo.... podać konkretne wskaźniki rezultaty, jak np. przyspieszenie obliczeń, redukcja kosztu, nowe oprogramowanie itp. w złotówkach, sekundach, procentach, roboczogodzinach itp.

(razem max. 3 strony - strona przeliczeniowa = 1800 znaków, średnio 30 wierszy po 60 znaków)

1.2 Cele pracy

Wymienić w punktach cele pracy, rozpoczynając od celów poznawczych (dotyczących zebrania wiadomości, przybliżenia/popularyzacji technik / metod / zagaadnień). W drugiej kolejności wyienić cele praktyczne.

Przybliżenie (popularyzacja) metody/technologii/systemu...

Propozycja rozwiązania problemu....

Opis zastosowania technologii X w problemie Y...

Przedstawienie prototypu systemu/układu/aplikacji...

Określenie przydatności algorytmu Z do rozwiązania problemu T....

Opracowanie strategii ... w celu poprawy wydajności/jakości...

Ocena możliwości wdrożenia proponowanych rozwiązań, ich wartość praktyczna, lokalne i globalne możliwości zastosowania

itp.

Każdy cel opisać w minimum 2-3 zdaniach. Użyte określenia muszą być powszechnie zrozumiałe, nie stosujemy skrótów, slangu, tzw. makaronizmów, np. "softłer". cały podrozdział ok. 1 strony przeliczeniowej czyli 1800 znaków

1.3 Metoda badawcza

- Studia literaturowe
- Analiza budowy i działania istniejących produktów
- Projektowanie i prototypowanie nowatorskich rozwiązań
- Obliczenia i ......

Każdy element opisać w minimum 2-3 zdaniach. Np. studia literaturowe powinny odnosić się do charakterystyki wykorzystanych źródeł książkowych, czyli: Jaka jest podstawowa literatura dziedziny, czy jest dostępna w języku polskim, czy trzeba je tłumaczyć, czy wiedza na ten temat jest zebrana w jednym miejscu, czy jej synteza jest osobnym zadaniem itp. Jak duży jest udział źródeł elektronicznych w tej "działce" wiedzy i badań, itd.

Jakie metody badawcze są typowe dla danego tematu. Dlaczego je zastosowano, ewentualnie dlaczego zastosowano inne? WYMAGANE ODNOŚNIKI DO POZYCJI BILIOGRAFII.

cały podrozdział ok. 1 strony przeliczeniowej czyli 1800 znaków.

1.4 Przegląd literatury w dziedzinie

Rozszerzyć odpowiedni podpunkt z metody badawczej, np. wg podziału:

Źródła książkowe polskojęzyczne i tłumaczenia

Źródła książkowe obcojęzyczne

Artykuły naukowe, raporty z badań, komunikaty konferencyjne, dokumentacje techniczne, manuale, instrukcje

Źródła elektroniczne

1.5 Układ pracy

Tematem pracy jest:, zaś za główny cel przyjęto
Rozdział zawiera wstęp i cele pracy. W rozdziale drugim opisano/ w Rozdziale
3. zawarto Rozdział 4. przedstawia
W podsumowaniu pracy przedstawiono, z czego wynika, że
Najważniejszym wnioskiem/wynikiem/rezultatem pracy jest
wyraźnie określić CO TO JEST.

cały podrozdział ok. 1 strony.

Tytuł części teoretycznej

2.1 Podstawowe definicje

W tym podrozdziale zostaną opisane.....

.....

Ten podrozdział powinien zawierać dokładny opis terminologii pojęć zasadniczych dla tematu pracy, którymi autor będzie się posługiwał przy realizacji głównych celów pracy.

2.2 Istniejące rozwiązania w dziedzinie

2.2.1 Sprzęt
......
2.2.2 Oprogramowanie i wdrożone systemy
2.2.3

.....

2.3	Wady i słabe punkty istniejących rozwiązań
2.3.1	Efektywność
2.3.2	Utrudniony dostęp
2.3.3	Wysokie koszty

Dalsze uwagi o edycji i formatowaniu pracy

Pracę w La TeX'u najlepiej składać w szablonie report, ze względu na jendostronny wydruk (jak w article) i możliwość dzielenia pracy na rozdziały, a co za tym idzie, tworzenia spisu treści, spisu tabel, rysunków.

Przykład 3.1 Przyklad

Wniosek 3.1 Wniosek

3.1 Bibliografia i przypisy

Spis litertury dołącza się w LAT_EX'u automatycznie na końcu pracy (zob. komenda beginthebibliography). Informacje o sposobie cytowania zawarte są na stronie Bibilioteki Głównej PŁ

także udostępnione na http://ics.p.lodz.pl/~aniewiadomski.

Przykład cytowania – jak podaje praca [1], ..., jednakże autorzy [2] twierdzą, iż.....

Za każdym razem, kiedy w pracy pojawia się treść na podstawie jakiegoś tekstu źródłowego czyjegoś autorstwa, oznaczamy takie miejsce przypisem¹. Przypis zawierać musi numer jakim w spisie literatury, czyli bibliografii, oznaczono tę pracę, np. tak². Wszystkie źródła tekstów, rysunków, danych, wykresów, schematów,

¹Treść przypisu pierwszego

²[3], ss. 3–6 (czyli praca trzecia w spisie literatury, wykorzystany fragment znajduje się na stronach od 3. do 6.)

kodów i informacji wykorzystanych w pracy muszą być zamieszczone w bibliografii. Wszystkie pozycje literatury zamieszczone w bibliografii muszą być cytowane w treści pracy, na dowód, iż zostały rzeczywiście użyte przy pisaniu pracy.

Źródła elektroniczne

Źródła elektroniczne, zwłaszcza internetowe należy cytować z należytą uwagą na ich jakość. Nie cytujemy źródeł wątpliwej jakości lub wtórnie przekazujących czy też powielających wiedzę zawartą w innych źródłach, np. fora internetowe lub wikipedia.

Wszystkie wykorzystane źródła elektroniczne powinny być przez Autora pracy skopiowane w dniu ich wykorzystania i dołączone np. na CD/DVD do wersji drukowanej pracy.

Odnośniki do źródeł elektronicznych muszą zawierać pełną ścieżkę, np. do pliku lub rysunku, a nie jedynie domenowy adres portalu, np.

http://serwer.com/temat/podtemat/katalog/plik_strony.html (stan na dzień: 2009-12-05)

ale nie

www.portal.pl.(!!!!!)

Niedochowanie tego wymogu może stać się powodem odrzucenia pracy ze względów formalnych ("brak możliwości weryfikacji źródeł wykorzystanych w pracy").

3.2 Polskie akapity, cudzysłowy, itp.

Akapity stosujemy zawsze z wcięciem, ale bez wiersza odstępu pomiędzy akapitami. Ta forma jest przyjęta dla publikacji polskojęzycznych. **W szczególnych przypadkach (także w tym szablonie)** akapit występujący bezpośrednio po tytule rozdziału, sekcji, podsekcji itp. NIE JEST WCIĘTY.

Ten akapit JEST WCIĘTY. NIE MA także PUSTEGO WIERSZA pomiędzy tym akapitem a poprzednim.

Podobne uwagi dotyczą wszystkich innych elementów formatowania pracy – muszą być zgodne ze zwyczajami przyjętymi W JĘZYKU POLSKIM. Np. cudzysłowy wyglądają tak: "cudzysłów", ale nie "cudzysłów", albo też 'cudzysłów' czy "cudzysłów".

Tab. 3.1: Tytuł tabeli ZAWSZE NAD TABELĄ, numeracja w formie #.##. (wypada podać źródło, czyli literaturę, z której tabela pochodzi, ewentualnie *opracowanie własne*.)

Alg.	tytuł kolumny 1	tytuł kolumny 1	Tytuł kolumny 3	••••
a	b	c	d	e
a	b	c	d	e

3.3 Definicje i wyrażenia matematyczne

Definicja 1 Niech X będzie przestrzenią.....

Do definicji odnieść sie można poprzez jej etykietę: jak podano w Def. 1

Przykładowe podkreślenie... tekst podkreślony, pogrubienie: **tekst pogrubiony** oraz wyrożnienie *tekst wyróżniony, czyli kursywa*. Dalszy tekst rozdziału Dalszy

... i nowy akapit. Akapity muszą być standardowo wcięte.

Przykład wzoru matematycznego numerowanego

$$E = m \cdot c^2 \tag{3.1}$$

Wszystkie symbole matematyczne występujące w tekście "na bieżąco", czyli nieoznaczone numerem równania TAKŻE PISZEMY W TRYBIE MATEMATYCZNYM, CZYLI K U R S Y W $\mathbf{A}: a=b\cdot c$, ale nie: $\mathbf{a}=\mathbf{b}*\mathbf{c}$ (!!)

Numeracja wzoru – ZAWSZE w POSTACI (#.##) Jak podaje wzor (3.1).... (koniec linii).

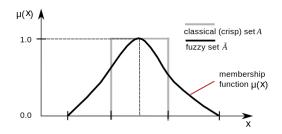
Wyrażenia matematyczne można też wpisywać w wierszu – używamy wówczas znaku '\$', który rozpoczyna i kończy wyrażenie, np. wg Einsteina $E = m \cdot c^2$ ...

3.4 Jak wstawiać rysunki? tabele?

A teraz pora na rysunek:

Rysunki i tabele nie powinny przekraczać 0.9 szerokości tekstu i zasadniczo powinny występować na górze strony.

Odnosić się do rysunku można poprzez jego etykietę "label", np. jak widać na rys. 3.1.....

Rys. 3.1: Funkcja przynależności zbioru rozmytego – Podpis ZAWSZE POD rysunkiem, numeracja w postaci #.##.

(wypada podać źródło, czyli literaturę, z której rysunek pochodzi, ewentualnie *opracowanie własne*.)

Jak widać, rysunek nie wypada w dokumencie w tym samym miejscu co w kodzie, choć czasem się tak zdarza. Jeśli potrzebujesz przenieść rysunek, zajrzyj do rozdzialu 2.11. manuala pt. *Wstawki*.

3.5 Listy wypunktowana i numerowana

- pierwszy element listy wypunktowanej
- drugi...
- trzeci...

Nowy akapit z lista numerowaną.

- 1. pierwszy element listy NUMEROWANEJ
- 2. drugi...
- 3. trzeci...
- 4. trzeci...
- 5. trzeci...

3.6 Przenoszenie wyrazów

Skorzystaj z polecenia hyphenation w preambule dokumentu, lub dziel wyrazy "ręcznie" czyli właśnie tak jak tu: podzielone wyrazy.

Technologie i metody użyte w części badawczej

Tytuł tego rozdziału ma dwie wersje: zwykłą, (w kodzie: w nawiasach klamrowych), która pokazuje sie na stronie rozpoczynającej rozdział, oraz krótką (w kodzie: w nawiasach kwadratowych), która pokazuje sie w spisie treści i w nagłówku

W rozdziale 2 podano podstawy teoretyczne i ogólny zakres pracy. W niniejszym rozdziale opisana zostanie technologia XYZ oraz metoda ABC użyta w części praktycznej, patrz rozdział 5.

4.1	Sprzęt
4.1.1	Element 1
4.1.2	Element 2
4.2	Oprogramowanie

4.4	Inne, np. narzędzia i metody symulacji,
4.3.3	Wzorce projektowe
	Biblioteki
4.3.1	Język programowania
	Oprogramowanie klienckie Technologie i metodologie programistyczne
	Środowisko zintegrowane
	Serwer baz danych

Aplikacja/system/projekt "XYZ"

Ta część pracy może być podzielona na więcej rozdziałów, np kiedy autor chce w szczególności podkreślić któryś z etapów projektu. W zależności od tematu i celów pracy, pewne sekcje można dodać (np. przy projektowaniu sieci, instalacji i konfiguracji serwerów usług sieciowych), inne zaś pominąć.

5.1 Analiza wymagań

- 5.1.1 Studium możliwości
- 5.1.2 Wymagania funkcjonalne

.....

5.1.3 Ograniczenia projektu

5.2 Projekt

5.2.1 Projekt warstwy danych

- 1. normalizacje baz danych
- 2. projekt bazy/baz
- 3. grupy użytkowników i ich prawa dostępu do danych (zależne od implementacji bazy)
- 4. ew. diagramy klas warstwy danych

5.2.2 Projekt warstwy logiki

- 1. Diagramy i scenariusze przypadków użycia
- 2. Diagramy przepływu danych (lub ich odpowiedniki)
- 3. ew. diagramy klas, wzorce projektowe itp.

5.2.3 Projekt warstwy interfejsu użytkownika

Wybór środowiska i platformy działania

Rodzaj aplikacji (klient-serwer, thick/thin client, aplikacja "biurkowa", usługa, klient hybrydowy, itp.

Technologie projektowania i realizacji interfejsu użytkownika, np. biblioteki

5.3 Implementacja: punkty kluczowe

5.4 Testy i wdrożenie

- 5.4.1 Testy wydajności
- 5.4.2 Testy regresyjne
- 5.4.3 Testy bezpieczeństwa
- 5.4.4 Dalsze testy
- 5.4.5 Testy...

5.5 Konserwacja i inżynieria wtórna

Jak przebiega eksploatacja systemu/projektu? Jakie wady i zalety ujawniły się po np. 2-miesięcznym okresie testowania i użytkowania?

Jak można skorzystać z tej wiedzy praktycznej pod kątem rozbudowy pracy? Jakie elementy systemu powinny zostać w pierwszej kolejności zmodyfikowane?

Podsumowanie

6.1 Dyskusja wyników

Dzięki zrealizowaniu pracy poprawie uległa wydajność ...... Ponadto, o ?? % skrócony został czas ......, a koszty osiągnięcia zamierzonego efektu zostały zmniejszone z ???pln do ???pln za godzinę/ dzień/ jednostkę sprzętu.......

Które cele pracy udało sie zrealizować? co z tego wynika? Które cele pracy pozostały niezrealizowane i dlaczego?

6.2 Ocena możliwości wdrożenia proponowanych rozwiązań...

... ich wartość praktyczna, lokalne i globalne możliwości zastosowania, kwestia praw autorskich do powstałych produktów, itp.

6.3 Perspektywy dalszych badań w dziedzinie

Jak można kontynuować tę pracę, zwłaszcza pod kątem studiów uzupełniających magisterskich i/lub doktoranckich. Co jeszcze powinno być zrobione lub ulepszone? Co należy zmienić lub poprawić w pracy z dzisiejszego punktu widzenia?

Bibliografia

- [1] Kacprzyk J. (1986) Fuzzy sets in system analysis. PWN, Warsaw (in Polish).
- [2] Kacprzyk J., Strykowski P. (1999) Linguistic Data Summaries for Intelligent Decision Support, Proceedings of EFDAN'99. 4-th European Workshop on Fuzzy Decision Analysis and Recognition Technology for Management, Planning and Optimization, Dortmund, 1999, 3–12.
- [3] Kacprzyk J., Yager R. R. (2001) Linguistic summaries of data using fuzzy logic. International Journal of General Systems 30:133–154

Spis rysunków

3.1	Funkcja przynależności zbioru rozmytego – Podpis ZAWSZE POD	
	rysunkiem, numeracja w postaci #.##	12

Spis tabel

3.1	Tytuł tabeli ZAWSZE NAD TABELĄ, numeracja w formie #.##.	
	(wypada podać źródło, czyli literaturę, z której tabela pochodzi,	
	ewentualnie opracowanie własne.)	11

Załączniki

- 1. Załącznik nr 1
- 2. Załącznik nr 2
- 3. Załącznik nr 3